

REISVERSLAG
TSJECHIË
 THOMAS VAN
 DEN BERG BEZOCHT
 TSJECHIË IN
 CORONA TIJD

Sympathiek Tsjechië:

MEER DAN HET PRACHTIGE PRAAG ALLEEN

Het toerisme in Tsjechië zit al enkele jaren in de lift. Ook in 2019 steeg het aantal buitenlandse toeristen met 2,6%, naar 10,8 miljoen bezoekers. Maar die aantallen geven een vertekend beeld. Want ruim acht miljoen toeristen (ruim 85%) kwamen enkel en alleen voor een stedentripje naar de sprookjesachtige hoofdstad Praag. Is dat terecht of heeft Tsjechië meer in zijn mars? Ondanks de Coronacrisis werd onze verslaggever Thomas van den Berg door Czech Tourism uitgenodigd om die vraag te beantwoorden.

Op naar het noorden

Na anderhalf uur vliegen land ik op het vliegveld van Praag, waar ik word opgewacht door de vrolijke reisleidster Petra. Een geboren Tsjechische die al jaren in Nederland woonachtig is. Waar de overgrote meerderheid van de toeristen linea recta koers zet naar het historische centrum, stappen wij in de bus en rijden in noordoostelijke richting. Op naar Hradec Králové, wat nog een van de makkelijker uit te spreken Tsjechische namen is. Na een rit van ongeveer anderhalf uur, over opvallend goede wegen, komen we aan bij Hotel Arnika in het bergdorpje Janské lázně, aan de voet van het Reuzengebergte. Het hotel is van de ouderwetse Sovjet-signatuur en daardoor weinig 'instagrammable', maar de service en het personeel zijn zeer hartelijk en gastvrij. Wat direct opvalt is dat de Tsjechen, in tegenstelling tot de meeste landen die we associëren met het Oostblok, uitstekend Duits spreken en ook in het Engels een heel eind komen. En dat is prettig want het Tsjechisch klinkt prachtig, maar kent bijzonder weinig aanknopingspunten voor iemand die enkel Germaanse talen machtig is.

Spa-Mekka

De lunch is typisch Tsjechisch. Dat wil zeggen: een groot bord warm eten met genoeg voedingswaarde om in een rechte lijn naar de top van het Reuzengebergte te marcheren. En omdat het typisch Tsjechisch is, drink ik daar op aanraden van Petra een groot glas bier bij. En dat kan er prima vanaf, want voor het geld dat ik op Schiphol kwijt was aan een muf croissantje kun je hier uitgebreid en smakelijk dineren. Vanaf het terras van het hotel kijk je uit over Janské lázně, een idyllisch bergdorpje dat onder de Tsjechen vooral populair is dankzij de vele spa's. Waarvan de oudste, een sanatorium opgericht in 1935, zich midden in het historische centrum bevindt. Iedere spa specialiseert zich in de bestrijding van specifieke lichamelijke klachten. De spa is dan ook diep verankerd in de Tsjechische cultuur en gezondheidszorg, waar men door de dokter naar een spa wordt verwezen in plaats van de fysiotherapeut. Tijd om te bubbelen is er niet, want we trekken naar boven de bergen in.

Wintersport

Eerst stoppen we nog even bij de Tree Top Trial (Boomkroonpad), een van de vele Tsjechische projecten die met steun van Europese Unie zijn gefinancierd. Het is een gigantisch, spiraalvormig houten bouwwerk van ruim 42 meter

hoog. Vanaf de top kijk je, zoals de naam al doet vermoeden, uit over het bos en de omliggende bergen. De Tree Top Trial dient een educatief doel en leert je alles over de natuur en geologische oorsprong van de regio. Om ook de kinderen (en mij) aan te spreken, kun je via een glijbaan van de top naar beneden roetsjen en sta je binnen, pak'm beet, vijf seconden ietwat groggy weer op de Tsjechische bosgrond.

Genieten van de stilte

Iets verderop ligt de bergtop van Černá hora. Deze kun je op wandelen, maar er is ook een gondellift. Terwijl de gids ons rondleidt, worden de bergen prachtig verlicht door de zon van deze nazomermiddag. Op de top, naast het liftstation, is een gezellige barbecue aan de gang waar de lokale bevolking zit te borrelen na een actieve middag. Het blijkt namelijk een geweldige plek om te wandelen, te fietsen of gewoon te genieten van de stilte. Met een beetje verbeeldingskracht waan je je in de Oostenrijkse Alpen. En dat is niet zo vreemd, want zodra de bergen bedekt zijn met een flink pak sneeuw, kun je hier iedere mogelijke wintersport beoefenen. Het gebied, dat zich uitstrekt tot de aan de Poolse grens, is een aaneen-

schakeling van drie kleinere skigebieden (samen goed voor 50 km piste) die onderling verbonden zijn met een handige shuttlebus. De pistes in Černá hora, Pec pod Snezkou en Cerny Dul bieden ieder genoeg skiplezier en variatie voor een hele dag en zijn uitermate geschikt voor beginnende wintersporters en gezinnen met jonge (klein-)kinderen.

De mooiste onontdekte plek van Europa?

De volgende ochtend zitten we al vroeg in de bus richting de rotsen van Teplické, een plek waar ik eerlijk gezegd nog nooit van gehoord had. Bij aankomst ben ik nog niet direct overmand door enthousiasme. Want hoewel Tsjechië de voorbije decennia langzaam maar zeker is opgekrabbeld uit het communisme, is die grimmige geschiedenis op sommige plekken nog voel- en zichtbaar. De ingang van het natuurpark is dan ook van de archetype grauwigheid die anno 2020 nog zoveel delen van het Oostblok ontsiert. Maar als je eenmaal voorbij de troosteloze ingang en toiletgebouwen bent... Ik ben op veel plekken in Europa geweest maar ben zelden zo overdonderd. Het natuurgebied biedt diverse wandelrou-

tes. De gids neemt ons mee op een tocht die ongeveer drie uurtjes duurt. Na deze avontuurlijke wandeling zul je pijn aan je kaken hebben omdat je mond zo vaak van verbazing is open gestuiterd. Het is het werkelijk een kleiner zusje van de Rocky Mountains, recht in onze Europese achtertuin. De zandstenen rotsformaties die om de paar meter tussen de bomen opdoemen zijn bijna angstaanjagend imposant. Geen vierkante centimeter is hetzelfde.

Clint Eastwood

De stilte in dit labyrint van rotsen, kliffen en reusachtige zwerfkeien wordt enkel doorbroken door het geluid van de kabbelende beekjes en de vogels. Achter iedere hoek verwacht je oog in oog te staan met een cowboy. Het is dan ook geen wonder dat het reservaat meerdere malen door de Amerikaanse acteur Clint Eastwood is bezocht om een van zijn vele westernfilms op te nemen. Ik zou er een boek over kunnen schrijven, maar laat me dit zeggen: alleen al een bezoek aan de Teplické-rotsen is de reis naar Tsjechië dubbel en dwars waard. En dan te bedenken dat dit gebied per toeval na een bosbrand werd ontdekt! 's Avonds geniet

“Het is het kleinere zusje van de Rocky Mountains, **recht in onze Europese achtertuin**”

ik in bed nog even na van de wandeling terwijl ik door het raam de leeuwen hoor brullen en een nijlpaardenechtpaar tamelijk luid bezig is met een gezinsuitbreiding. Ik overnacht namelijk in een lodge in de Dvůr Králové nad Labem Zoo, een reusachtig safaripark met alle mogelijke Afrikaanse wildlife. Niet zomaar een diertuin, want het park kent een actief fok- en beschermingsprogramma om het bestaan van de wilde dieren in Afrika te waarborgen.

Kloosters en kastelen

We zijn in Bohemen en wie Bohemen zegt, zegt kastelen en kloosters. Waar deze derde dag van in het teken staat. Petra vertelt me in de bus dat de roerige historie van Tsjechië ook een vernietigende uitwerking heeft gehad op dit monumen-

Je vindt deze reis ook in de Klup app!

“Het eten in Tsjechië is meer dan prima, maar gestoeld op de trefwoorden ‘simpel’ en ‘voedzaam’”

tale erfgoed. Na het vertrek van nazi's kwam het communisme en belandden de Tsjechen van de regen in de drup. Tal van kastelen en kloosters zijn in die jaren verpauperd of door de Sovjets onherstelbaar beschadigd. Dat geldt gelukkig niet voor Areál Zirec, onze eerste stop. Dit barokke landgoed is momenteel in gebruik als opvang- en revalidatiecentrum voor MS-patiënten. Mede dankzij EU-subsidie doet de zorg die er verleend wordt in niets meer denken aan het communismetijdperk. Na een verkwikkende limonade uit de kruidentuin trekken we door naar hospitaal Kuks. Dit imposante legerhospitaal aan de monding van de Elbe werd tussen 1694 en 1724 gebouwd in opdracht van de knotsgekke graaf František Antonín Špork. Hij wilde zijn manschappen in de gaten houden en bouwde het hospitaal

recht tegenover zijn eigen kasteel, dat helaas in 1896 door brand werd verwoest. In het barokke complex waart de dood nog altijd rond. Niet alleen is er een knekelhuis (waar menselijke botten worden bewaard), in iedere gang vind je macabere muurschilderingen. De prachtige apotheek verkeert nog in originele staat, inclusief potjes met de meest bizarre medicijnen. Na een uitstekende lunch reizen we door naar Praag.

De andere kant van Praag

's Avonds arriveren we bij het Vienna House Diplomat, een hotel dat je niet op de kaft moet beoordelen. Want achter de wanstaltige Sovjet-pui gaat namelijk een zeer prettig en trendy hotel schuil. Het diner van die avond moet ik zelf koken. Er staat namelijk een kookworkshop op het programma op het ministerie van landbouw. De volgende morgen staat Kristian mij al in de lobby op te wachten. Deze vrolijke lolbroek zal namens Prague Local Friends een rondleiding door de onontdekte stukjes van de stad verzorgen. Hij neemt me mee naar de ambassadewijk Bubenec, waar hij bij enkele villa's stand houdt om een bijzonder

verhaal over de vorige bewoners en het pand te vertellen. Kort daarna lopen we bergop naar het hoogste punt van het Letná Park. Vanaf deze plek (die niet in de toeristengidsjes staat) heb je een waanzinnig uitzicht over het historische centrum van Praag. Je ziet de Moldau onder de Karelsbrug door stromen, de bladgouden torenspitsen, de gotische kerktorens en vrijwel alle pracht en praal die UNESCO heeft overgehaald om het Praagse centrum op de Werelderfgoedlijst te zetten. Na een tour door het stadshart sluit ik de reis af tijdens een lunch bij het geweldige restaurant Next Door by Imperial. Een welkome culinaire uitstap. Het Tsjechische eten is meer dan prima (zeker voor dat geld) maar gestoeld op de kernwoorden 'simpel' en 'voedzaam', maar verder weinig verfijnd.

En? Heeft Tsjechië meer in zijn mars dan Praag?

Veel van de plekken die ik heb bezocht staan op het gebied van toerisme nog in de kinderschoenen. Dat gaat soms gepaard met een aandoenlijke knulligheid, maar bovenal met mensen die ontzettend vriendelijk zijn en je overal warm zul-

len ontvangen. Dat is een belangrijk deel van de charme en authenticiteit die het noorden van Tsjechië te bieden heeft. Het is er bovendien heerlijk rustig, ongerept en onontdekt. Waardoor wandelaars, fietsers en natuurliefhebbers het aan niets zal ontbreken. Tsjechië is denk ik bij een uitstekend land voor een auto-vakantie. Met de auto kun je op één dag zoveel moois bezoeken, met als kers op de taart de rotsen van Teplice. En het is misschien een ietwat belegen vermelding, maar voor de pragmatische (en zuinige) Nederlander niet onbelangrijk: Tsjechië is extreem betaalbaar. Buiten Praag mag Tsjechië misschien iets minder trendy zijn, het heeft mijn verwachtingen ruimschoots overtroffen. Ik ben echt tot rust gekomen. En is dat niet de reden waarom we op vakantie gaan? Denk dus eens aan dit sympathieke land tijdens de volgende vakantieplanning.

WIL JIJ NET ALS THOMAS DEZE BIJZONDERE REIS MAKEN?

In samenwerking met onze reispartner Estivant Vakanties bieden wij meerdere reizen naar Tsjechië aan. Kijk op www.estivant.nl/klup voor meer informatie en het aanbod.